

Programma 9: De heilige Geest is overal

Bijeenkomst na de PaasChallenge bij het jaarthema 2025-2026: 'Kijk! Laat je verrassen door het werk van Gods Geest.'

Algemene informatie

Dit programma is onderdeel van het spellenpakket 2025 dat is opgebouwd uit tien bijeenkomsten. Daarbij werken jullie aan vier overkoepelende doelen: VIEREN, DIENEN, ZORG VOOR ELKAAR en LEREN.

Doel

De kinderen en tieners ontdekken hoe je Gods Geest aanwezig kunt zien in de wereld om je heen:

- Ze ontdekken dat de heilige Geest overal aan het werk is, vaak al voordat je iets doet.
- Ze leren dat ze kunnen aansluiten bij het goede en mooie dat al gebeurt om hen heen.
- Ze ervaren dat geloof praktisch wordt door mee te doen, niet door grootse plannen.

Tips

- Bestaat je groep uit kinderen van 9-12 jaar? Gebruik de **KIDSTIPS**.
- Pas het programma aan je groep aan. Kijk goed naar wie er in je groep zitten: hebben ze veel of weinig bijbelkennis? Praten ze graag of doen ze liever iets actiefs? Kies de onderdelen die passen bij hun stijl én bij jou, en voel je vrij om aan te passen wat nodig is.

Uit de Bijbel

- Johannes 20:11-16
- Joël 3:1-5
- Openbaring 1:1-6

Nodig

- Introductie (10 min.): gebed of gedicht, kaars
- Spelronde (20 min.): eigen invulling, zie uitleg
- Bijbel & gesprek (20 min.): een bijbel, lijst met gelijkenissen (uit 'spelronde'), installatie met beeld en geluid om een video af te spelen,
- Afsluiting (20 min.): drinken en lekkers, muziekbox

Introductie (10 min.)

1. Heet iedereen welkom en start de bijeenkomst met een gebed of gedicht. Steek een kaars aan.
2. Benoem het doel van deze bijeenkomst. Met de PaasChallenge hebben we gekeken waar leven opbloeit. Vandaag ontdekken we hoe we daar zelf in kunnen meedoen.
3. Vraag: waar zie jij iets goeds gebeuren in de wereld?
4. De heilige Geest werkt niet alleen in de kerk. Overal waar mensen liefdevol handelen, waar hoop groeit, soms midden in de ellende, daar is de heilige Geest al bezig. Je hoeft dat niet te starten, je mag kijken en meedoen.
5. Vraag: wat vinden jullie daarvan?

Spelronde (20 min.)

TIP: Sla dit onderdeel over, ga naar Bijbel & gesprek en bereid daarna een activiteit voor die jullie binnenkort of vandaag als groep gaan doen, waarbij jullie proberen mee te bewegen met de heilige Geest in het gewone en in het kleine. Denk aan helpen in het buurthuis, rolstoelduwen bij het verzorgingshuis, briefje/kaartje voor een eenzame oudere (of jongere), afvalprikken of dankjewel-kaartjes voor leiding of vrijwilligers.

Kies één of meer verwerkingen.

- **Wereldkaart**

Nodig: grote (wereld)kaart, punaises of plakknopjes, kleine kaarten en stiften en eventueel stickers voor verschillende categorieën (hoop, liefde, zorg, vrede).

Maak een (wereld)kaart met plekken waar je Gods Geest ziet. Leg een grote kaart neer (van de wereld, Europa, Nederland of de eigen stad, dorp of wijk).

Laat de tieners kaartmarkeringen gebruiken om aan te wijzen:

- een plek waar ze goedheid, hoop, vrede of hulp hebben gezien
- een plek waar ze zelf iets goeds of moois hebben gedaan
- een plek waar ze Gods Geest aan het werk zagen via anderen (een vriend, docent, sportcoach, burens of familie)

Schrijf miniverhaaltjes op kaartjes en plak deze bij de plekken op de kaart. Wat valt op? Zijn er meer 'lichtpuntjes' dan je dacht?

- **Een NATUURLIJK kunstwerk**

Nodig: groot doek of standaard als basis voor het kunstwerk, natuurlijke materialen, lijm en touw of draad.

De heilige Geest is als de adem van het leven, als groei in de natuur. Maak een groepskunstwerk met natuurlijke materialen dat laat zien dat iedereen een ander stukje van dat leven meebrengt. Zoek buiten natuurlijke materialen: bladeren, takjes, mos, stenen, bloemen. Maak een groot symbool (denk aan spiraal voor beweging, een hart voor liefde, een vlam voor Gods Geest of een boom voor groei). In of om dat symbool heen maken jullie je kunstwerk. Wat brengt iedereen mee? Welke rol heeft iets kleins in het geheel?

- **Wereldlied**

Nodig: bord, scherm of flip-over voor aantekeningen en brainstormen, stiften. Eventueel instrumenten, speaker voor een ritme en een telefoon, camera of microfoon om het lied op te nemen.

De vrucht van de Geest kan zichtbaar worden in woorden, melodieën of ritmes. Maak een lied, rap of *spoken word* over hoop, liefde en vrede. Start met drie woorden op een bord of scherm: hoop | liefde | vrede. Bedenk hier zinnen bij, zoals: 'Als jij om mij geeft, zie ik Gods Geest', 'Waar liefde durft te groeien, ontstaat iets nieuws' of 'Vrede begint wanneer één persoon stopt met ruziemaken'. Bedenk een simpel ritme (klappen, tikken of met een djembé). En bouw zo het lied op. Gebruik herhaalregels, speel met echozinnen en kies een refrein dat iedereen mee kan zingen, opzeggen of neuriën.

- **Levend kwartet**

Nodig: kaartjes met de eigenschappen (en/of de vruchten uit Sirkelslag) of objecten die symbool staan voor de eigenschappen, en bijvoorbeeld hoepels die de zones/hoeken afschermen (of een ruime tafel).

De heilige Geest is overal aan het werk, maar weten jullie (nog) hoe dat eruitziet? Speel levend kwartet (geheugenspel of actief renspeel) met de eigenschappen van de vrucht van de Geest (uit Sirkelslag). Verdeel de ruimte in zones of hoeken.

Renspel: in elke zone/hoek ligt een set kaartjes of liggen objecten die symbool staan voor de eigenschappen van de vrucht van de Geest. De teams moeten steeds vier dezelfde eigenschappen verzamelen in hun zone, maar mogen ook stelen van elkaar. Meer uitdaging: werk ook met tikkers (getikt=halve minuut buitenpel) en gebruik tijdslimieten.

Zie ook: [https://nl.scoutwiki.org/Levend_Kwartet_\(renspel\)](https://nl.scoutwiki.org/Levend_Kwartet_(renspel))

Geheugenspel: kaartjes liggen omgekeerd op een tafel of op de vloer. Teams draaien om beurten kaarten om en leggen kwartetten bij elkaar. Laat bij elk kwartet kort uitleggen hoe zij die eigenschap herkennen in hun eigen leven.

Zie ook: [https://nl.scoutwiki.org/Levend_Kwartet_\(geheugenspel\)](https://nl.scoutwiki.org/Levend_Kwartet_(geheugenspel))

- **Gelijkenissen**

Nodig: kaartjes met voorwerpen of objecten, kaartjes met situaties uit het dagelijks leven en 3 borden of hoepels met GROEI, VERBORGEN en WAARDE.

Een speelse introductie op de gelijkenissen van Jezus. Zorg voor 10-15 kaartjes met simpele voorwerpen (tekening of echt): zaad(je), bloem/plant, klontje gist, brood, muntje/schat, lampje/kaars, sleutel, steen, vis/net, mosterdzaad. Maak ook kaartjes met situaties uit het dagelijks leven, zoals 'een klein compliment verandert je hele dag', 'een ruzie die begint met een klein misverstand', 'een sportteam dat beter wordt door elke dag een beetje te oefenen', 'een appje dat iemand weer hoop geeft'.

Voor extra uitdaging en diepgang regel je ook drie borden of hoepels met de woorden GROEI, VERBORGEN en WAARDE (veel voorkomende thema's in gelijkenissen).

Maak twee of drie teams en leg alle voorwerpkaartjes of voorwerpen in het midden. De teams krijgen om de beurt een situatiekaart en beslissen binnen 30 seconden: welk voorwerp past hierbij, en in welke van de drie hoepels?

- GROEI – iets wat klein begint, maar groter wordt
- VERBORGEN – iets wat je niet meteen ziet
- WAARDE – iets wat kostbaar is of belangrijker dan je eerst dacht

Wat viel je op aan de voorwerpen die jullie kozen? Waarom zou Jezus zulke gewone dingen gebruiken om iets groots uit te leggen? Gebruik dit gesprek als bruggetje naar het volgende onderdeel Bijbel & gesprek.

KIDSTIP: Je kunt hints geven, zoals: 'Dit klinkt een beetje als een gelijkenis over groeien', 'Lijkt dit op iets kleins dat toch veel doet?' of 'Wat maakt dit waardevol?'

Bijbel & gesprek (20 min.)

6. Lees samen in de Bijbel Johannes 20:11-16. Maria staat bij het graf. Ze ziet Jezus, maar herkent Hem eerst niet. Pas wanneer Hij haar naam zegt, ziet ze wie Hij is.
7. Vraag waarom je denkt dat Maria Jezus niet herkende. Het was vroeg, ze hilde, ze verwachtte Hem niet. En Jezus' opstanding was niet voor haar. Maria dacht dat Hij de tuinman was. Ken je dat? Dat je iets pas ziet als iemand jouw naam zegt of als je rustiger en met aandacht kijkt?
8. Blik aan de hand van deze tekst terug op de PaasChallenge. Hoe kijk jij? Wat zie je pas als je anders kijkt? Hoe komt in deze tekst terug dat leven doorbreekt?

KIDSTIP: Waarom dacht Maria dat Jezus iemand anders was? Wat zou jou helpen om beter te kijken?

9. Lees ook in de Bijbel Joël 3:1-5 en Openbaring 1:1-6.
Wat betekenen deze teksten voor jou of volgens jou? Of wat doet het met jou?
Welk gevoel of welke emotie herken jij?
10. Ik zal mijn Geest uitstorten op alle mensen. Wat zie jij als je naar de wereld kijkt?
KIDSTIP: Wat betekent het dat iedereen Gods Geest krijgt?
11. Leg uit dat Jezus gelijkenissen gebruikt. Verhalen met gewone dingen zoals mosterdzaad, zuurdesem of zaad dat groeit. Hij doet dat om te laten zien dat God werkt in het kleine, in het gewone, dat groei verborgen kan beginnen en dat iets kleins grote verandering kan brengen.

Geef elk groepje een gelijkenis (zie de lijst bij de opdracht 'Gelijkenissen' in het onderdeel Spelronde). Laat deze gelijkenissen uitbeelden zonder woorden.
Welke gelijkenis is dit? Wat zie je? Wat gebeurt er? Verbind het aan iets wat je vandaag (of de afgelopen week) zag of deed.
12. Vraag waarom Jezus beelden gebruikt van zaad, gist en groei. Wat zegt dat over hoe God werkt?
13. Laat moderne varianten bedenken bij de gelijkenissen. Zoals: 'Het koninkrijk van God is een beetje zoals ... een oplaadkabel die niemand ziet totdat je batterij leeg is.' Of '... zoals een fietslamp die je vergeet, maar die je veilig thuisbrengt'.
14. Vertel dat Gods koninkrijk niet groeit met lawaai, maar met aandacht. Niet door controle, maar door vertrouwen. In kleine stappen. Met kleine daden van liefde en hoop. Wat groeit er in jouw leven? En wat moet tijd krijgen?
15. Vraag of de tieners de term '*wholesome*' kennen. Wat betekent dat? Wanneer is iets wholesome? Kennen ze misschien filmpjes (bijv. op TikTok) waar dit voorbijkomt?

Wholesome kan over allerlei dingen gezegd worden. Het kan gaan over iets goeds doen voor een ander, een mooie ontmoeting, lekker eten, een mooie zonsondergang. Laat ze als voorbeeld dit filmpje zien van afgelopen winter:

[Instagram](#)

- Wat vond je van het filmpje? Wat raakte je?
- Er komen ook best wat verdrietige of minder leuke dingen in het filmpje voor. Wat hoorde je voorbijkomen? (Denk aan begrafenissen, mensen verliezen, niet zo goed kunnen lopen door de sneeuw.) Wat maakt het dan toch *wholesome*? (Bijvoorbeeld: het is niet 'zoetsappig', maar puur en echt.)
- *Wholesome* kun je vertalen als 'heilzaam'. Dat betekent iets als 'helend' (heel maken wat gebroken en kwetsbaar is), maar het heeft ook iets van

‘heilig’ in zich. Het is een bijzonder moment, iets wat je moet koesteren, iets ‘heiligs’: iets van de heilige Geest misschien wel!

- Als je goed om je heen kijkt, kun je overal *wholesome* dingen zien! En je kunt ook zelf bijdragen aan *wholesome* momenten.

16. Waar kunnen jullie meedoen/meewaaien/meebewegen met iets goeds en moois, iets *wholesomes* dat er al is, waar de heilige Geest al aan het werk is?

Afsluiting (10 min.)

17. Wat neem jij mee van vandaag?

18. Luister of zing met elkaar (een van) de volgende nummers:

- [Love God Love People – Danny Gokey](#)
- [Kom verras ons – Mozaiek Worship](#)

Vraag of de jongeren zelf liederen kennen die ze willen zingen.

19. Sluit daarna de bijeenkomst af met een gebed.

Goede God,

Dank U dat U al aan het werk bent. In mensen om ons heen, in de buurt en in kleine daden.

Leer ons kijken en help ons om uw Geest te herkennen in het gewone. In een lach, een gebaar, in iemand die opstaat voor een ander.

Help ons om mee te bewegen met alles wat goed is en al begonnen is. Help ons om elkaar te zien, elkaar te dragen en om zelf een lichtpuntje te zijn.

Maak ons beschikbaar voor wat leven geeft. En laat ons overal om ons heen uw Geest herkennen in de wereld.

Dank U dat U met ons meegaat, dat U nieuw leven plant en dat U ons elke dag opnieuw uitnodigt: Kijk om je heen, Ik ben hier.

Amen

20. Drink met elkaar nog wat om na te praten over de bijeenkomst.

- Wat heb je ontdekt tijdens deze bijeenkomst?
- Welke activiteit of vraag vond je mooi of juist vervelend? En waarom?
- **KIDSTIP:** Wat vond je leuk?
- **KIDSTIP:** Wat vond je moeilijk?